

การบริหารเงินสำหรับข้าราชการ

โดย นางสาวปรางทิพย์ อุณจะนำ
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายปฏิบัติการ

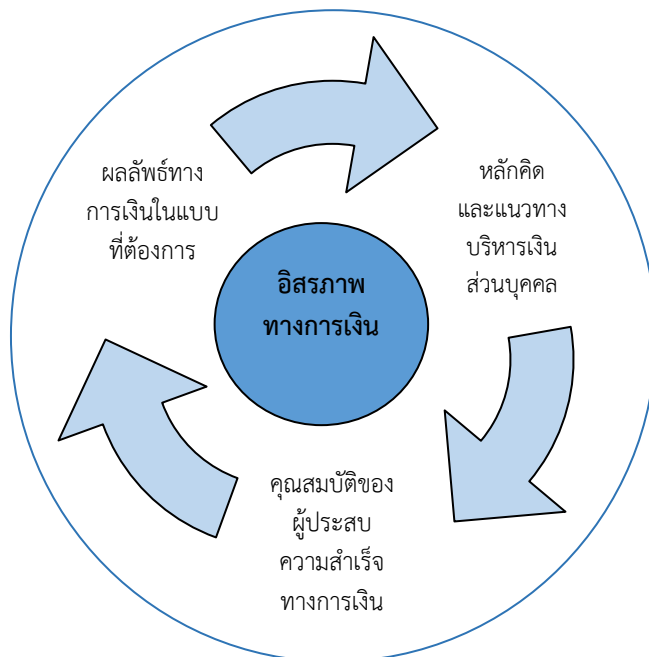
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจการบริหารเงิน
๒. เพื่อเรียนรู้วิธีสร้างความมั่งคั่งให้กับตัวเอง

เนื้อหา

การเงินกับชีวิต มีความเกี่ยวข้องกันและมีความสำคัญเป็นอย่างมากในปัจจุบันรวมถึงอนาคต หากเรามีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การบริหารจัดการเงินที่ดี ก็จะทำให้สามารถดำรงชีวิตด้านการเงินได้อย่างมีความปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยง ส่งผลให้เกิดอิสรภาพทางการเงิน

อิสรภาพทางการเงิน หมายถึง การมีชีวิตที่หมดกังวลทางการเงิน อันเนื่องมาจากการบริหารจัดการรายได้ที่ได้รับจากการทำงานอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีเหลือสะสมในรูปทรัพย์สิน เพื่อให้ใช้ได้ในวันข้างหน้าอย่างพอเพียงในวันที่ไม่ได้ทำงาน และมีการปกป้องความเสี่ยงทางการเงินไว้ตามสมควร เพื่อป้องกันผลกระทบจากภัย ที่อาจส่งผลกับการเงินในแต่ละช่วงชีวิต มีหลักการ ดังนี้

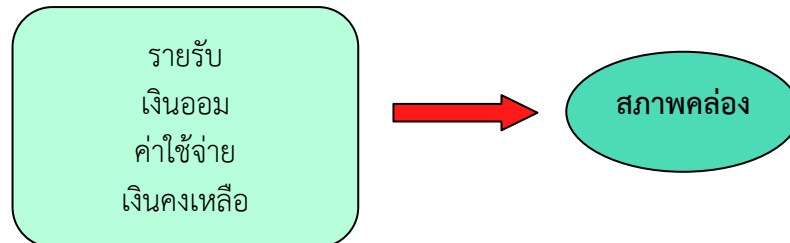
- ๑) ผลลัพธ์ทางการเงินในแบบที่ต้องการ คือ การมีสุขภาพการเงินที่ดี
- ๒) หลักคิดและแนวทางการบริหารเงินส่วนบุคคล ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง จัดการความเสี่ยงทางการเงิน แผนเกษียณอายุ และแผนเกษียณเร็ว
- ๓) คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จทางการเงิน จะต้องเป็นผู้ที่มีวินัย มีความรู้ และความรับผิดชอบทางการเงิน

หลักการบริหารเงินเพื่อสุขภาพการเงินที่ดี (MONEY FITNESS) มีหลักดังนี้

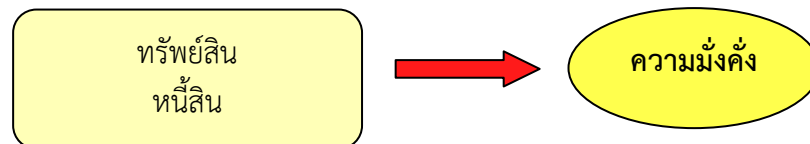
- ๑) สภาพคล่องดี โดยการบริหารเงินในแต่ละเดือนให้มีพอใช้จ่าย และเหลือเก็บได้อย่างน้อย ๑๐% ทุกเดือน
- ๒) ปลอดภัย ต้องไม่มีหนี้บริโภคค้างชำระ หรือไม่ต้องจ่ายขั้นต่ำ และไม่มีหนี้นอกระบบ
- ๓) พร้อมชนความเสี่ยง มีการป้องกันความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุไว้เพียงพอ รวมทั้งจัดการความเสี่ยงกับทรัพย์สินต่างๆ ไว้เป็นอย่างดี
- ๔) มีเสบียงสำรอง คือการมีเงินสำรองสำหรับดูแลชีวิตตัวเองได้อย่างน้อย ๖ - ๑๒ เดือน
- ๕) สอดคล้องเกณฑ์ภาษี มีการวางแผนภาษีของตัวเอง และสามารถใช้สิทธิค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
- ๖) บั้นปลายมีทุนเกษียณ มีแผนการออมและลงทุนสำหรับการเกษียณไว้พร้อมแล้ว

การจัดทำงบประมาณส่วนบุคคล มี ๒ ลักษณะ

- ๑) งบรายรับ-รายจ่าย ควรจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่ายเป็นประจำ ทุก ๖ เดือน - ๑ ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานะการเงินที่สำคัญ วิเคราะห์ดูรายการสำคัญ ดังต่อไปนี้

- ๒) งบดุล ประกอบด้วย ทรัพย์สินและหนี้สิน

ประเภทของหนี้

- ๑) หนี้เงิน คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดภาระการเงินในรูปรายจ่ายทำให้เงินไหลออกจากกระเป๋าเป็นประจำทุกเดือน (หรือทุกปี)
- ๒) หนี้รวย คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่ม สร้างกระแสเงินสดไหลเข้ากระเป๋าทุกเดือน (หรือทุกปี)

การแก้ปัญหานี้สิน

- ๑) หยุดก่อหนี้
- ๒) สรุปรายการหนี้ทั้งหมด จัดทำรายละเอียดต่างๆ
- ๓) หาเงินก้อนมาปิดชำระ โดยเงินที่นำมาชำระต้องมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าก่อนที่ที่ต้องการปิดชำระ
- ๔) รีไฟแนนซ์รวมหนี้ชำระเป็นก้อนเดียว
- ๕) วางแผนชำระคืนเงินคงเหลือ พิจารณาจัดลำดับการผ่อนชำระหนี้ คำนวณเวลาใช้หนี้ทั้งหมด การจัดการแผนการชำระหนี้ หากหนี้มีหลายรายการให้พิจารณาเลือกยอดที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงก่อน

การบริหารเงินด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
- ๒) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียง จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
- ๓) มีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

การวางแผนการเงินเพื่อเป้าหมายระยะสั้น หมายถึง เป้าหมายที่มีเงินเป็นเครื่องสนับสนุนและมีระยะเวลาไม่เกินตั้งแต่ ๑ - ๓ ปี มีวิธีการ ดังนี้

- ๑) กำหนดเป้าหมายทางการเงิน โดยการศึกษาหาข้อมูลว่า สิ่งที่เราต้องการซื้อหรือจ่าย จำเป็นต้องใช้เงินเท่าไร พร้อมทั้งระบุเวลาให้ชัดเจน
  - ๒) ตรวจสอบแหล่งเงินออมในปัจจุบัน และกำหนดแผนการออม โดยแบ่งเป้าหมายทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อระบุเป็นอัตราการออมต่อเดือน
  - ๓) เลือกใช้เครื่องมือการเงินช่วยในการสะสม
- หลักคิดสำคัญ คือ เนื่องจากเป็นการสะสมเงินเพื่อเป้าหมายระยะสั้นและระยะสะสมไม่นาน ดังนั้นจึงควรเลือกใช้เครื่องมือการเงินที่มีความผันผวนไม่สูง และมีสภาพคล่องพร้อมใช้งาน

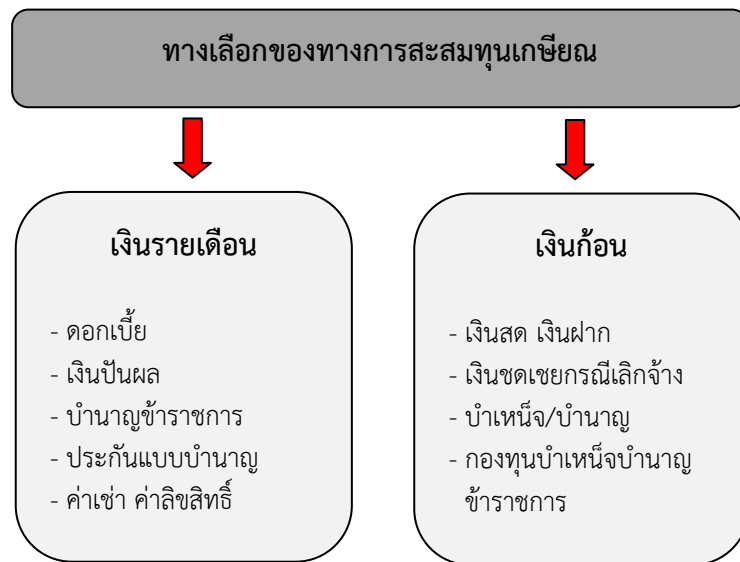
อุปนิสัยของผู้ประสบความสำเร็จทางการเงิน

- ๑) ใช้จ่ายรู้จักยั้งคิด
- ๒) ไม่พาชีวิตจมกองหนี้
- ๓) มีระเบียบวินัยทางการเงิน
- ๔) ขาดเกินหมั่นตรวจดูหมั่นวางแผน
- ๕) ไม่ดูแลเงินออม
- ๖) ไม่ยอมให้ชีวิตขาดเป้าหมาย
- ๗) ใส่ใจความรู้ทางการเงิน

เงินสำรองเพื่อฉุกเฉิน ควรมีเงินสำรองไว้ใช้อย่างน้อย ๓-๖ เดือน เพื่อป้องกันความเสี่ยง ซึ่งมาจากเงินออมที่เราเก็บ ๑๐% ต่อเดือน และเงินคงเหลือในแต่ละเดือน ควรนำไปเก็บในรูปแบบที่ความผันผวนน้อย คงรักษาเงินต้น แม้อาจได้ค่าตอบแทนต่ำก็ตาม เช่น เงินฝาก กองทุนรวมตราสารหนี้และตลาดเงิน และสลากออมสิน เพราะความเสี่ยงทางการเงินอยู่รอบตัวเราและสามารถเกิดได้ตลอดเวลา สามารถแบ่งประเภทความเสี่ยงทางการเงินได้ ดังนี้

- ๑) ส่วนบุคคล (Personal Risk) เช่นเสียชีวิตก่อนวัยอันควร การว่างงาน เป็นต้น
- ๒) ต่อทรัพย์สิน (Property Risk) เช่น น้ำท่วม โจรกรรม เป็นต้น
- ๓) ตามความรับผิด (Liability Risk) บุคคลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ทำให้ร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย
- ๔) จากบุคคลในครอบครัว เกิดจากการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุของบุคคลในครอบครัว

แนวคิดและวิธีการวางแผนเกษียณสำหรับข้าราชการ

เกษียณราย คือ การสะสมเงินก้อนไว้ให้เพียงพอกับการใช้จ่ายหลังเกษียณจนถึงวันสุดท้าย ประเมินโดยหลักคิดที่ว่า หลังเกษียณจะมีค่าใช้จ่ายหลายรายการลดลง ในขณะที่เดียวกันก็จะมีค่าใช้จ่ายบางรายการเพิ่มสูงขึ้น สถิติค่าใช้จ่ายหลังเกษียณโดยประมาณจะคิดเป็น ๖๐-๗๐% ของค่าใช้จ่ายก่อนเกษียณ

การคำนวณทุนเกษียณรายอย่างง่าย

$$\begin{aligned} \text{ทุนเกษียณรายอย่างง่าย} &= \text{ค่าใช้จ่ายต่อปี} \times \text{จำนวนปีที่คาดว่าจะอยู่หลังเกษียณ} \\ &= \text{ค่าใช้จ่ายต่อเดือน} \times ๑๒ \text{ เดือน} \times ๒๐ \text{ ปี} \end{aligned}$$

กฎแห่งความมั่งคั่ง ๙ ประการ

- ๑) ความมั่งคั่งเริ่มต้นที่การใช้จ่าย (ไม่ใช่เงินที่หาได้)
- ๒) สร้างทรัพย์สิน ก่อนซื้อหนี้สิน
- ๓) วางแผนเกษียณตั้งแต่วันแรกที่เริ่มต้นทำงาน
- ๔) เตรียมพร้อมรับมือกับเรื่องร้ายๆ (แล้วชีวิตจะพานพบแต่เรื่องดีดี)
- ๕) ลงทุนในความรู้เป็นอันดับแรก
- ๖) ลงทุนเพื่อกระแสเงินสด
- ๗) บริหารเงินอย่างมี "ระบบ" และเป็น "ระเบียบ"
- ๘) รายไม่ได้ ถ้า "ให้" ไม่เป็น
- ๙) คิด-ทำ-มี

สรุปหลักสูตรการบริหารเงินสำหรับข้าราชการ ดังนี้

- ๑) การหารายได้ให้เพียงพอกับการใช้จ่าย
- ๒) การบริหารค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม
- ๓) การจัดการการออม
- ๔) การลงทุน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในวัยเกษียณ
๒. รู้จักวางแผนและ การออม และวิธีการบริหารเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารเงิน เพื่อสุขภาพการเงินที่ดี (MONEY FITNESS)
๓. นำหลักการบริหารเงินด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการบริหารเงินก่อนและหลังเกษียณ
๔. เพื่อให้ชีวิตวัยหลังเกษียณมีเงินใช้ มีสภาพทางการเงินที่ดี ไม่มีหนี้สิน และมีความมั่นคง และมีอิสรภาพทางการเงิน ตามกฎแห่งความมั่งคั่ง ๙ ประการ